

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پزشکی

۳۸۰ / ۴ / ۳۰

پایان نامه :

جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای پزشکی

012277

عنوان :

تعیین توزیع عفونت زخم بدنبال سزارین

طی ۶ ماهه اول سال ۷۸ در مرکز آموزشی درمانی معتضدی کرمانشاه

استاد راهنما :

خانم دکتر انیس الدوله نانکلی (استادیار)

استاد مشاور :

آقای مهندس منصور رضایی (مربی)

نگارش : نرجس ثریا

فروردین ماه ۷۹

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

که روشنایی وجودم از آنهاست

آنان که زندگی را به من

هدیه کردند و زندگی کردن را آموختند

و در فراز و نشیب آن دوست ، غمخوار و پشتیبانم بودند

عزیزانی که برای آسایش من از هیچگونه تلاشی دریغ نورزیدند

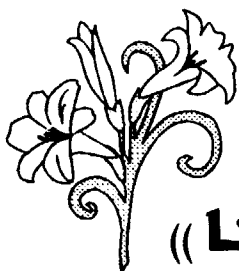
و سعادت و خوشبختی مرا مقدم بر آسایش و رفاه خویش قرار دادند

اکنون با آرزوی سلامت و سعادت ثمره ۷ سال کوشش خود را

به پاس تلاشهای سپاس نگفته تقدیمشان می دارم .

تقدیم به **همسر مهربانم** که محبت را در نگاهش ، صداقت
را در کلامش و صمیمیت را در رفتارش یافتم و اعتماد به یاریش
قوت گامهایم است .

تقدیم به **خواهر و برادر عزیزم** که در طی تمام سالهای
زندگی و تحصیل چشمان مشتاق و قلبهای مهربانشان آرزومند
بهر روزیم بود .

و تقدیم به نوبهار با طراوت زندگیم ((**یکتا**))

با عرض تقدیر و تشکر فراوان از نمونه ، علم و اخلاق :

استاد ارجمند سرکار خانم

دکتر انیس الدوله نانکلی

و با تشکر از آقای مهندس منصور رضایی

فهرست

صفحه	عنوان
۱	خلاصه فارسی .....
۲	خلاصه انگلیسی .....

* فصل اول

۵	تاریخچه سزارین .....
۷	✓ تعریف عمل سزارین .....
۷	شیوع .....
۹	اندیکاسیونها .....
۱۰	کتراندیکاسیونها .....
۱۰	انواع برشهای رحمی .....
۱۱	برشهای عرضی در سگمان تحتانی .....
۱۱	انواع برشهای شکمی .....
۱۲	✓ پاتوفیزیولوژی عفونت زخم های جراحی .....
۱۳	انواع زخم های جراحی .....
۱۵	✓ انواع عفونت زخم .....
۱۵	عفونت سطحی زخم جراحی .....
۱۶	عفونت عمقی زخم جراحی .....
۱۶	پاتوژنز عفونت زخم .....
۱۸	منابع آلودگی میکروبی زخم های جراحی .....
۲۰	✓ سیر بالینی عفونت زخم .....
۲۰	عفونت با شروع زودرس .....
۲۰	عفونت با شروع دیررس .....
۲۰	✓ گسیختگی زخم .....
۲۲	درمان گسیختگی زخم .....
۲۲	✓ فاشیت نکروزان .....
۲۴	✓ توصیه هایی جهت کنترل و پیشگیری از عفونت .....
۲۴	باربرهای جراحی .....

۲۵	اسکراب جراحی
۲۶	آماده سازی بیمار
۲۷	تکنیک های جراحی
۲۷	✓ پروفیلاکسی آنتی بیوتیکی
۲۹	✓ اصول درمان عفونت زخم

* فصل دوم

۳۱	✓ عنوان پژوهش
۳۱	✓ بیان مساله پژوهش
۳۲	✓ واژه های کلیدی
۳۲	✓ اهداف پژوهش
۳۳	✓ سوالات پژوهش
۳۴	✓ محدودیت پژوهش

* فصل سوم

۳۶	✓ روش اجرای طرح
۳۶	✓ نوع پژوهش
۳۶	✓ جامعه پژوهش
۳۶	✓ روش پژوهش
۳۶	✓ متغیرها
۳۶	✓ روش جمع آوری اطلاعات
۳۷	✓ روش توصیف داده ها
۳۷	✓ ملاحظات اخلاقی

* فصل چهارم

۳۹	✓ یافته های پژوهش
۴۰	شیوع سنی بیماران
۴۱	مصرف استروئید

۴۱	دیابت
۴۲	گراوید
۴۳	تب قبل از عمل
۴۳	پارگی طولانی مدت کیسه آب
۴۳	زمان عمل
۴۴	آنتی بیوتیک پروفیلاکسی
۴۴	نوع برش شکمی
۴۵	توزیع عفونت زخم بر حسب ماه

* فصل پنجم

۴۷	✓ بحث و نتیجه گیری
۵۰	✓ پیشنهادات
۵۱	✓ منابع

خلاصه:

هدف: تعیین میزان عفونت زخم بدنبال سزارین در بیمارستان معتضدی کرمانشاه طی نیمه اول سال ۱۳۷۸

روش ها: روش بررسی گذشته نگر بوده و تعداد کل نمونه ها در مجموع ۱۱۰۸ سزارین بوده است. روش انتخاب آنها پرونده های موجود در بایگانی بیمارستان معتضدی بوده است.

نتایج: در این بررسی میزان عفونت زخم در بیمارستان معتضدی کرمانشاه ۱/۸۹۵٪ تعیین گردید. بیماران فوق توزیع سنی بین ۳۰ - ۱۸ سال داشته اند و از گراویدهای اول تا پنجم بوده اند.

سابقه دیابت - مصرف استروئید و تب قبل از عمل نداشته اند.

۷۶٪ بیماران سابقه مصرف آنتی بیوتیک پروفیلاکسی نداشته اند.

شیوع عفونت زخم در فروردین ماه بیشتر و در شهریور ماه کمتر بوده است.

نتیجه گیری: میزان عفونت زخم بدنبال سزارین در مرکز معتضدی کرمانشاه ۱/۸۹۵ درصد بود که در حد قابل قبول و در سطح آمارهای بین المللی است.

واژه های کلیدی:

سزارین: خروج جنین از طریق برش شکم (لاپاراتومی) و برش رحم (هیستروتومی).

عفونت زخم: قرمزی - درد - ترشح - سفتی - تندرns و گرمی محل برش جراحی شکم که طی ۱۰ روز پیگیری می شود.

Abstract

Introduction , objective :

Detection of prevalence of wound Infection following caesarian section in Motazedi hospital by spring and summer of 1378 .

Methods :

cross sectional study of prevalence of wound infection follwing caesarian section in Motazadi hospital by spring and summer 1378 .

1108 patients was sectioned at that time This study is based on Records file keeping in Motazedi hospital .

Results :

21 patients of 1108 patients has had wound infction Then prevaleuce of wound infection After caesarian section in Motazedi hospital is 1.895 percent .

The patient's Age was between 18 -30 Their cravid was between 1th and 5th .

Any of patient's has had diabet's Melitus , or steroid therapy .

Any of them had fever before operation . 76 percent of patients didn't give any prophylactic Antibiotics .

prevalence of wound infection was greater in farvardin and lesser in shahrivar .

conclusion :

prevalence of wound infection following caesarian section in Motazedi hospital is 1.895 percent that is parallel with it's prevalence at world .

key words :

caesarian section : Extraction of fetus from laparotomy and hysterotomy .

wonnd infection : Erythema , pain , secretion , Induration , tenderness and warmness of Incision that followed by 10 days .

فصل اول

تاریخچه سزارین :

- تاریخچه سزارین مشخص نمی باشد . سه روایت در این مورد ذکر شده است :
- ۱ - در افسانه ها آمده است که ژولیوس سزار با عمل سزارین به دنیا آمده است و به همین خاطر نام این عمل را سزارین گذاشته اند . صحت این موضوع به چند علت مورد تردید قرار گرفته است .
اولاً "مادر ژولیوس سزار تا چندین سال پس از تولد او تا سال ۱۰۰ قبل از میلاد زنده بود در حالی که تا قرن ۱۷ مرگ بیمار پس از عمل سزارین تقریباً حتمی بود . ثانیاً" در نوشته های مورخان علوم پزشکی تا قبل از قرون وسطی اشاره ای به عمل سزارین بر روی جسد یا افراد زنده نشده است .
  - ۲ - اعتقاد مردم براین است که نام سزارین از یک قانون رومی گرفته شده است که براساس آن *numa pompilius* در قرن ۸ قبل از میلاد دستور داد تا این عمل بر روی زنانی که در هفته های آخر بارداری خود می میرند انجام شود تا شاید نوزاد آنها نجات یابد طبق این بررسی ابتدا این قانون *Iexregia* خوانده میشد و بعداً " *Lexcaesarea* نام گرفت و عمل هم سزارین نامیده شد . لغت *Kaiserscbonitt* یا برش قیصر از همین ریشه است .
  - ۳ - بعضی محققان عقیده دارند که لغت سزارین در قرون وسطی از فعل لاتینی *caedere* به معنی بریدن گرفته شده است لغت هم ریشه آن *caesura* به معنی برش با وقفه می باشد . چنین تعریفی برای لغت سزارین بسیار منطقی می باشد اما زمانی که این عمل برای اولین بار سزارین نامیده شد دقیقاً مشخص نیست بخاطر اینکه لغت *section* از فعل لاتینی *seco* مشتق شده است که این هم معنی بریدن می دهد . ترم *caesarian section* تکرار دو لغت هم معنی می باشد .
- بسیاری از گزارشات اولیه دارای ماهیتی سوال برانگیز بودند اثری از یک نظر قاطع درباره استفاده سریع از عمل سزارین توسط متخصصان متبحر مانند آنچه توسط متخصصین فرانسوی *francoismaoricean* در سال ۱۹۶۸ چاپ شد تا اواسط قرن هفدهم دیده نمی شود این تحقیقات بدون شک نشان می دهد که عمل سزارین بندرت

و استثنائاً بر روی افراد زنده انجام می شده است و معمولاً هم کشنده بوده است . میزان وحشناک مرگ و میر مادران و در پی عمل سزارین در سال ۱۸۶۵ به ۸۵٪ رسیده بود . در پاریس در طول ۹۰ سال تا پایان سال ۱۸۷۶ حتی یک مورد عمل سزارین موفقیت آمیز هم گزارش نشده بود . harvis (۱۸۷۹) گزارش کرد تا سال ۱۸۷۹ عملهای سزارینی که واقعا" موفقیت آمیز بوده اند یا توسط خود بیمار انجام می گرفت و یا شکم توسط شاخهای گاو نر باز شده بود . او ۹ مورد از چنین عملهایی را که ۵ عدد از آنها همراه بهبودی بیمار بود را جمع آوری کرد و آنها را با ۱۲ مورد عمل مشابه در شهر نیویورک که تنها دارای یک مورد بهبودی پس از عمل در همان مدت زمان بود مقایسه کرد .

سال ۱۸۸۲ نقطه عطفی در انجام عمل سزارین بود در این سال max sanger که رزیدنت creade در دانشگاه لایپزیک بود دیواره های رحم را پس از عمل بخیه کرد . چنین غفلت بزرگی در انجام کار ساده ای چون بخیه کردن رحم ناشی از اشتباهه سهوی متخصصان نبوده ، بلکه ناشی از یک تفکر ریشه دار بود آنها اعتقاد داشتند بخیه زدن عمل زائیدی است و محل مناسبی را نیز برای تولید عفونت ایجاد می کند در مقابل با وجود اینکه sanger خودش تنها یک بار از بخیه در سزارین استفاده کرده بود برای اثبات ارزش این کار از تحقیقات مراکز مرزی امریکا استفاده نمود . در مناطقی از اوهایوتا لوئیزیانا ۱۷۰ عمل سزارین گزارش شد که در آنها از نخ سیلور برای بخیه زدن استفاده شده بود و ۸ بیمار که در آن زمان آماری قابل توجه بود زنده ماندند در جدولی که در گزارش sanger آمده بود تکیه زیادی به نتایج کار این جراحان شده بود مهم ترین و اولین عارضه ای که باید حل می شد خون ریزی بود . اگر چه بخیه زدن رحم میزان مرگ و میر ناشی از خون ریزی پس از عمل را کاهش داد اما پریتونیت منتشر همچنان شایعترین علت مرگ باقی مانده بود . بنابراین روشهای مختلف جراحی برای از بین بردن این نقیصه به کار گرفته شد . اولین روش porro (۱۸۷۶) بود که قبل از sanger انجام میشد و شامل برداشتن نسبتاً کامل رحم حین سزارین نه همراه مارسوپالیزاسیون پایه (استامپ) سرویکس بود اولین عمل خارج صفاتی توسط frank

در سال ۱۹۰۷ انجام گرفت و با کمی تغییر توسط latzko (۱۹۰۹) و warters (۱۹۰۴) تا همین اواخر انجام می گرفت .

تعریف عمل سزارین :

عمل سزارین به معنای خروج جنین از محل برش جدار شکم (لاپاراتومی) و دیواره رحم (هیستروتومی) میباشد . این تعریف خارج شدن جنین از شکم به هنگام پارگی رحم یا حاملگی شکمی را در بر نمی گیرد .

شیوع :

در عرض ۲۰ سال گذشته در ایالات متحده و سایر کشورهای توسعه یافته تعداد زایمان با عمل سزارین رو به افزایش گذاشته است (1987 Notzan,et.al) در ایالات متحده شیوع عمل سزارین از ۴/۰۵ درصد در سال ۱۹۶۵ تا ۲۳ درصد سال ۱۹۸۵ و تا حدود ۲۵ درصد در ۱۹۸۸ افزایش یافته است . عمل سزارین هم اکنون یکی از شایع ترین عمل های جراحی در این کشور است . دلایل افزایش چشمگیر در دو دهه گذشته بطور کامل مشخص نیست ولی بعضی از توضیحات ارائه شده عبارتند از :

۱ - تعداد بارداری هر زن کاهش یافته است . و تقریباً نیمی از زنان حامله شکم اول هستند بنابراین سزارین برای حالاتی که در زنان شکم اول شایعتر است بیشتر به کار می رود .

۲ - زنان در سن بالاتر بچه به دنیا می آورند . احتمال انجام عمل سزارین با افزایش سن بیشتر می شود . دو دهه اخیر میزان زایمان در زنان اول زای بین ۳۰ تا ۳۹ سال دو برابر شده است . این میزان در زنان بین ۴۰ تا ۴۴ سال نیز ۵۰ درصد افزایش یافته است .

۳ - مونیتور الکتریکی جنین امروزه بطور وسیع مورد استفاده قرار گرفته است و ثابت شده که میزان عمل سزارین در این روش در مقایسه با سمع متناوب قلب جنین بیشتر است .